

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

الإمام المهدي وبشائر الأمل

Kimeandikwa na:
Sheikh Hasan Musa as-Saffar

Kimetarjumiwa na:
Abdul- Karim Juma Nkusui

ترجمة

الإمام المهدي وبشائر الأمل

تأليف
الشيخ حسن الصفار

من اللغة العربية إلى اللغة السواحلية

©Haki ya kunakili imehifadhiwa na:

AL-ITRAH FOUNDATION

ISBN: 978 - 9987 – 17 – 080 – 7

Kimeandikwa na:

Sheikh Hasan Musa as-Saffar

Kimetarjumiwa na:

Abdul-Karim Juma Nkusui

Kimehaririwa na:

Alhaji Hemedi Lubumba

Kimepitwa na:

Mbarak A. Tila

Kimepangwa katika Kompyuta na:

Al-Itrah Foundation

Toleo la kwanza: Septemba, 2014

Nakala: 2000

Kimetolewa na kuchapishwa na:

Alitrah Foundation

S.L.P. - 19701, Dar es Salaam, Tanzania

Simu: +255 22 2110640 / 2127555

Barua Pepe: alitrah@yahoo.com

Tovuti: www.ibn-tv.com

Katika mtandao: w.w.w.alitrah.info

Kwa jina la Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema Mwenye kurehemu.

Sifa zote njema anastahiki Mwenyezi Mungu Mola mlezi wa viumbe. Eee Mwenyezi Mungu mteremshie rehema Muhammad, mwisho wa Manabii na hitimisho la Mitume, na kizazi chake chema kitwaharifu na masahaba wake wema.

YALIYOMO

Neno la Mchapishaji.....	vi
Utangulizi.....	viii

IMAM MAHDI BAINA YA AKILI NA NUKUU.....1

Aina Mbili za Itikadi.....	1
Matukio ya Kimujiza	2
Baridi na Salama kwa Ibrahim.....	3
Amezaliwa Bila ya Baba.....	4
Israi na Miraji.....	4
Imam Mahdi.....	5
Hakuna Ushabiki Wala Ubabe	8

BISHARA ZA MATUMAINI.....9

Kuhuisha Kadhiya ya Mahdi	11
Utandawazi wa Dhu'lma	13
Harakati za Kiislam.....	14
Kuwaelekea Ahlulbait.....	15

UTANDAWAZI WA UJEURI NA KUNGOJEA UADILIFU....17

Nja na Ufakiri.....	18
Mateso ya Wanachi wa Afghanistan.....	20
Katika Kusubiria Uadilifu.....	21
Faida yaKumwamini Mahdi.....	22

Kwanza: Moyo wa matumaini katika nafsi ya mwanadamu	
Mwislamu na umma wa Kiislamu:.....	22
Pili: Matumaini ya uadilifu:.....	23
Tatu: Mtazamo wa kiulimwengu:.....	24
Nne: Kuwaelekea Ahlulbait (as):.....	25

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

NENO LA MCHAPISHAJI

Kitabu ulichonacho mikononi mwako ni kitabu asili yake ni cha lugha ya Kiarabu kwa jina la, *al-Imam Mahdi wa Basha'ira 'l-Amal*, kilichoandikwa na Sheikh Hasan Musa al-Saffar. Na sisi tumekiita, Imam Mahdi na Bishara ya Matumaini.

Imam Mahdi (a.s.) ni Imam wa kumi na mbili na wa mwisho kati ya Maimamu watokanao na Ahlul Bayt (a.s.) na ambao hufuatwa na wafuasi wa madhehebu ya Shia Ithna Asharia. Imam Mahdi (a.s.) yuko hai na katika Ughaibu (kutoonekana) na atadhahiri tena Allah atakapopenda na wakati huo ulimwengu utakuwa umejaa dhulma na ye ye ataujaza kwa haki na uadilifu.

Huyu ndiye Imam wa zama hizi na ni muhimu kila Mwislamu kum-tambua, kwani Mtukufu Mtume (s.a.w.w.) amenukuliwa akisema kwamba mtu asiyemtambua Imam wake wa zama na akafa katika hali hiyo atakuwa amekufa kifo cha kijahilia (yaani cha kikafiri).

Mwandishi wa kitabu hiki anatumia kalamu yake kuelezea kwa ufupi wasifu wa Imam Mahdi (Mwenyezi Mungu aharakishe kudhihiri kwake) na umuhimu wake katika zama hizi.

Tumekiona kitabu hiki ni chenye manufaa sana, hususan wakati huu ambapo watawala mabeberu na madhalimu wamezidisha mbio zao za kuwakandamiza wanyonge na kuyakandamiza na kuyaonea mataifa madogo ulimwenguni kwa kuanzisha vita baina yao na kupo rasilimail zao.

Kutoka na ukweli huu, taasisi yetu ya Al-Itrah imeamua kuchapisha kitabu hiki kwa lugha ya Kiswahili kwa madhumini yake yaleyale ya kuwashudumia Waislamu, hususan wazungumzaji wa Kiswahili.

Tunamshukuru ndugu yetu Abdul-Karim Juma Nkusui kwa kazi kubwa aliyoifanya ya kukitarjumi kitabu hiki kwa Kiswahili kutoka lugha ya asili ya Kiarabu. Aidha tunawashukuru wale wote walioshiriki kwa namna moja au nyingine hadi kufanikisha kuchapishwa kwake. Allah awalipe wote malipo mema hapa duniani na kesho Akhera – Amin.

**Mchapishaji
Al-Itrah Foundation**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

UTANGULIZI

Sifa zote njema anastahiki Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa viumbe, Eee Mwenyezi Mungu mteremshie rehema Muhammad, Mwisho wa Manabii na ukamilisho wa idadi ya Mitume na Ahlulbait wake wema watwaharifu na masahaba wake wema.

Jamii katika kila hatua katika mwenendo wake inahitaji maarifa yenye werevu na yenye uongofu yanayoiongoza katika uhalisia wake na kufungua mbele yake wigo wa matarajio na maendeleo, na yanayoisaidia kukabiliana na changamoto na vikwazo. Na ili maarifa yafanye kazi yake katika kujenga jamii na kutumia nguvu yake na kunoa azima yake kuelekea kwenye maendeleo, ni lazima yawe na sifa zifuatazo:

Yawe na asili inayotokana na maadili sahihi ya jamii ya kidini.

Yawe ni ya kisasa yanayoendana na mabadiliko ya maisha na mabadiliko ya kifikira.

Yawe na chimbuko la mfumo wa kivitendo unaokidhi haja ya jamii na mahitaji yake.

Yamiliki lugha ya kuzungumza pamoja na watu katika rika lao na viwango vyao mbalimbali na mazingatio yao mbalimbali, bila ya kuzama katika nadharia tupu na istilahi za ubobezi zilizoenea katika maneno ya wataalamu, kwa sababu kuzungumza pamoja na watu inahitaji uwezo mkubwa wa fasaha utakaowezesha kutatua mambo yanayotokea katika maisha.

Na kutokana na mwondoko huu na katika nyanja hii Sheikh Hasan as-Safari Mwenyezi Mungu amhifadhi, anatumia kipaji chake cha maarifa yenye weledi kuititia maandishi na khutuba na hadhira ya mkusanyiko mkubwa wa kijamii.

Mtiririko huu wa vitabu ni uhariri wa baadhi ya mihadhara ambayo aliitoa katika minasaba mbalimbali. Kitengo cha Maarifa katika ofisi ya Sheikh Safar kimefanya kazi ya kuiandika na kuiandaa kwa ajili ya kuchapishwa, kwa matarajio ya kwamba itachangia katika kusambaza uelewa na kusambaza fikra zenyet kujenga na kustawisha maarifa katika jamii. Tukitaraji kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu atamwezesha Sheikh kutoa Zaidi. Hakika Yeye ndiye Mwenye tawfiki.

Ofici ya Sheikh Hasan Saffar

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

IMAM MAHDI BAINA YA AKILI NA NUKUU

Uislamu ni dini ya kutumia akili, na itikadi yake imesimama juu ya uadadisi na tafakari, unapinga ngano na ububusa, na unamkataza mwanadamu kuchukua kitu bila ya kuwa na uhakika nacho. “Na wala usifuatilie ambalo huna ujuzi nalo.” Au kuwaiga wengine na kuwafuata katika rai zao na fikira zao bila ya hoja wala dalili. Na hapa maulamaa wengi wa Kiislam wamesema juu ya wajibu wa kufanya utafiti katika mambo ya itikadi, na wala haisihi katika mambo hayo kufanya kufuata na kuiga tu bila kujikinaisha kwa dalili na hoja, bali taqlid na kufuata inasihi katika mas’ala ya kifiqhi na ya matawi, hiyo ni kwa yule ambaye hajafikia daraja ya ijithadi na uchambuzi. Ama katika masuala ya itikadi hakuna kufuata na kuiga.

Na aya za Qur'an Tukufu zinatilia mkazo juu ya kuirejea akili ya mwanadamu katika makumi ya Aya. Imepokewa kauli yake (swt): “Je, hamna akili?” Na “huenda mtapata akili.” Na “kwa watu wenye akili.” Na Aya ambazo zimepokewa humo zikizungumzia kutafakari na kuanamu na kuhimiza jambo hilo ni takriban Aya 18, kama vile kauli yake (swt): “Huenda mtatafakari”, “Je, hamna akili”, “Kwa watu wenye kutafakari.”

Zaidi ya hapo ni zile Aya Tukufu zilizopokewa kuhusu kujifunza na kudadisi na elimu na nyinginezo, jambo linalodhahirisha kwa uwazi na dhahiri kwamba kuirejea akili ni suala lililopewa umuhimu katika Uislam, na kwa hiyo hakuna nafasi ya ngano na ububusa katika itikadi ya Kiislamu, na Mwislamu hajengei jambo lolote la kifikira isipokuwa baada ya kutafakari, hoja na dalili.

Aina Mbili za Itikadi:

Kwanza: Itikadi inayotegemea akili moja kwa moja, na wala hakuna suala la nukuu katika kupata imani hiyo, kama vile misingi ya itikadi, mfano imani ya kuwepo Mwenyezi Mungu Mtukufu na Utume, ambaopo mwanadamu anaongozwa katika hilo na maumbile yake safi, na akili yake safi, na sio nususi, hadithi na Aya.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Pili: Itikadi inayotegemea nukuu lakini ndani ya rejea za akili, na hiyo ni kwa msingi wa kanuni zifuatazo:

Upande ambao nukuu imetoka uwe ni sehemu ambayo inategemewa na akili na inaanminiwa na akili, nao ni upande wa maasum, ambao akili haina shaka na ukweli wake na usafi wake kama vile Qur'aniTukufu, Nabii aliyetumwa na Imam Maasum.

Ithibiti nukuu kutoka upande huo kwa njia sahihi dhahiri kwa wenyewe akili.

Isikhaliwu hukumu za kiakili zilizothibiti. Kwa mfano isiwe ni kugongana vinyume viwili na kuondoka kwake vyote, isiwe ni kuwepo kwa kisababishwa bila ya kuwepo sababu, isiwe ni kugawanyika namba tatu kwenye namba mbili sahihi, na isiwe inakwenda kinyume na ubaya wa dhulma na uzuri wa uadilifu.

Na kutopteka na mwanga wa yaliyotangulia hakika sisi kama Waislam tunaamini baadhi ya itikadi ambazo zimepokewa kutoka katika rejea za kisharia zenyenye kutegemewa na kwa sanad sahihi zilizothibiti, maadamu tu hazikhaliwu dharura ya kiakili, na hivyo kuamini kulingana na kanuni hizi si kuwa nje ya duara la akili bali ni katika kivuli cha rejea yake na uongofu wake.

Matukio ya Kimujiza:

Ndio, kuna baadhi ya mambo yaliyopokewa katika dini yanaweza kuonekana kwa mara ya kwanza kwamba kuyaamini kunakhaliwu akili, na kwamba ni katika upuuzi na uzushi na ngano, na hiyo ni kwa sababu hayajazoleka kutokea na kupatikana, na yanazingatiwa kuwa yako nje ya uwiano na kanuni za kawaida zinazojulikana. Lakini ni wajibu tuchunguze na tupambanue baina ya yale yanayokhalifu ada na mazoea na yale ambayo yanapinga akili na kugongana nayo. Hakika mengi kati ya mabadiliko ya kielimu na teknolojia ya kisasa kama yangemtokeea binadamu wa karne ya zamani au karne zilizoitangulia angeyapinga, au kutosadiki uwepo wake, ambapo alikuwa anayaangalia kulingana na ada yake na alivyozoea, lakini kama angeyaangalia kwa uwezekano wa kiakili na mantiki basi asingekuta kizuizi kina chozuia kuyasadikisha.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Na maendeleo ya kielimu katika maisha ya mwanadamu wa kileo yanatusaidia sana katika kufahamu mambo mengi yasiyo ya kawaida ambayo dini inatusimulia juu yake, na tunataja baadhi ya mifano na ambayo Mwislamu anaamini kwa kuthibiti kwake katika dini na ambapo hayagongani na hukumu ya akili.

Baridi na Salama kwa Ibrahim:

Kuhama joto kutoka kwenye kiwiliwili chenye joto kwenda kwenye kiwiliwili chenye joto kidogo ili liwiane, ni kanuni ya kawaida na in-ayojulikana, hivyo hakika kiwiliwili chochote kinachotupwa katika moto kinaungua kwa moto wake, lakini Nabii wa Mwenyezi Mungu Ibrahim (as) mwili wake ulikuwa kama vile miili ya wanadamu wengine, watu wake walimtupia katika moto uliowaka ambaa waliumwasha kwa ajili ya kumuunguza, lakini hakupatwa na adha yoyote na akatoka huku akitabasamu. Anasema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

قَالُوا حَرَقُوهُ وَأَنْصُرُوا إِلَهَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعْلَمْ
 قُلْنَا يَنَّا زَكُونَ بَرَدًا ﴿٢٩﴾
 وَسَلَّمًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ
 وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ أَلَا خَسِيرُونَ ﴿٣٠﴾

“Wakasema: Mchomeni na muinusuru miungu yenu, ikiwa nyinyi ni watendao jambo. Tukasema: Ewe moto! Kuwa baridi na salama kwa Ibrahim! Na wakamtakia ubaya, lakini tukawafanya wao ndio wenye kupata hasara.”

(Surat Anbiyaa: 68 – 70).

Hakika Mwislamu anaamini hayo bila ya shaka yoyote wala kusitasita maadamu jambo limetajwa katika Qur’ani, na kukabiliana na kuchoma sio jambo gumu na lisilowezekana katika upande wa kiakili, na sisi tunaona sasa hivi vipi zimeendelea mbinu za kuzuia miili kuungua ndani ya masharti maalum.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Amezaliwa Bila ya Baba:

Kanuni ya kawaida iliyozoleka ni kwamba mwanadamu anazaliwa kupidia kukutana mume na mke, na haijazoleka kupatikana kuzaa kwa mmoja wao peke yake, lakini Qur'ani Tukufu inatupa habari juu ya kuzaliwa Nabii wa Mwenyezi Mungu Isa bin Mariyam bila ya baba, na hata mama yake Mariyam alishangaa alipopewa bishara na Malaika juu ya hilo, kwani yeeye alikuwa hajaguswa na mwanaume na wala ha-jaolewa, na hivyo alishangaa ni namna gani atazaa? Mwenyezi Mungu Mtukufu anasema:

قَالَتْ رَبِّ أُنِّي يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ فَأَلَّا كَذَّالِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا
 يَشَاءُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

“Akasema: Mola Wangu! Nitakuwaje na mtoto na hali hajanigusa mtu yeyote? Akasema: Ndivyo hivyo, Mwenyezi Mungu huumba anavyotaka. Anapohukumu jambo, huliambia ‘kuwa’ likawa.”

(Surat Imran: 47).

Na maadamu Qur'ani imeshatoa habari juu ya hili basi sisi tunaamini. Nalo ni jambo lisilokuwa la kawaida, lakini halishindikani kiakili na majaribio ya kutoa nakala ya binadamu ambayo yametokea katika miaka hii ya mwishoni si kingine isipokuwa ni kutilia mkazo uwezekano huu.

Israi na Miraji:

Waislamu wanaamini Israi na Miraji, ambapo Mwenyezi Mungu alimpeleka Israi Nabii Wake Muhammad (saww) kutoka mji mtukufu wa Makka hadi msikiti wa al-Aqsaa wa Palestina, kisha akampandisha hadi mbingu za juu katika safari ya kimujiza ndani ya anga na zama, na akarejea kwenye kitanda chake usiku uleule kabla ya mapambazuko ya alfajiri. Hakika kutokea hayo na hususan katika zama hizo, ni jambo linalo kanushika. Linapelekea kupingwa na kukadhibishwa, lakini habari ya kweli ambayo imekuja nayo Qur'ani inatulazimisha

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

kukubali na kusadikisha, anasema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

سُبْحَنَ اللَّهِ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لِيَلَّا مَرَّ بِالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ
 الْأَقْصَى الَّذِي بَرَكَنَا حَوْلَهُ لِنُرِيهِ مِنْ ءَايَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ الْسَّمِيعُ الْبَصِيرُ

“Kutakata na mawi ni kwa ambaye alimpeleka mja wake usiku kutoka Msikiti Mtakatifu mpaka msikiti wa mbali ambao tumevibariki vilivyo kandoni mwake, ili tumuonyeshe baadhi ya ishara Zetu. Hakika Yeye ni Mwenye kusikia, Mwenye kuona.” (Surat Israi: 1).

Ni sahihi, kwamba ni jambo la ajabu na linalokhalifu ada na mazoea, lakini akili hahukumu kushindikana kwake na kutowezekana kwake, na maendeleo ya njia za mawasiliano ya anga na mwanadamu kwenda angani na kupenya kwake hadi kwenye sayari zingine imefanya sura kuwa wazi zaidi kwa mwanadamu wa leo.

Imamu Mahdi:

Na kutohana na mtiririko huu inakuja itikadi juu ya Imamu Mahdi anayesubiriwa (as), ambapo limethibiti hilo kwa nukuu ambazo zinakubaliwa na akili, ambapo Hadith zilizopokewa kutoka kwa Nabii Muhammad (saww) na zilizopokewa kutoka kwa Maimam wa Ahlul-bait (as) zimevuka kiwango cha tawaturi. Amesema Sheikh Ibn-Taymiya: “Hakika hadithi ambazo zinatumika kutolea hoja ya kutokea Mahdi, ni hadith sahihi amezipokea Abu Daud, Tirmidhiy, Ahmad na wengineo wasiokuwa wao.”¹ Na chini ya anwani ya “Kutokea Mahdini ukweli kwa maulamaa” mwana hadithi wa kisalafi wa kileo Sheikh Muhammad Naswir Diyn al-Alaabaniy ametaja majina kumi na sita ya maulamaa kati ya maimamu wakubwa wa Hadith ambao wamesema kuwa Hadith za kutokea Mahdi ni sahihi.²

¹. Ibnu Taymiyaal-Haraaniy: Sheikhul-Islam Ahmad katika Minhaaju Sunnah, Juz. 4, Uk. 211, Chapa ya kwanza al-Matbatul-Kubraa – Misri 1322 Hijiria.

². Silsilatul-Ahaadith Sahiha, Juz. 4, Uk. 38, Hadith namba 1529, chapa ya kwanza Daru Salafiyah – Kuwait, al- Maktabatul- Islamiya – Jordan 1983.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Na katika Jarida la *al-Buhuthul-Islamiyah*, lililotolewa na uongozi wa kitengo cha Tafiti za Kielimu na Fatwa, kilicho chini ya Ofisi ya Katibu Mkuu wa Baraza la Maulamaa Wakubwa wa Saudia, kuna utafiti wa Sheikh Yusuf al-Baraaqiy chini ya anwani ya “Itikadi ya Umma kuhusu Mahdi Mwenye kungojewa” imesema humo:

“Hakika maudhui ya Mahdi ni kati ya alama kubwa za Kiyama na masharti yake makuu ambayo aliyaeleza Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww). Masharti makuu ya Kiyama nikatika mambo ya ghaibu ambayo Mwenyezi Mungu amewakalifisha waja Wake kuyaamini, na kuamini ushahidi wake, na itikadi yetu inatulazimisha kuamini hivyo.”

Na imenukuliwa kutoka kwa as Safaariniy al-Hanbaliy kauli yake: “Kati ya masharti ya Kiyama ambayo habari zake zimepokewa, na zimekuwa mutawatir riwaya zinazozungumzia madhumuni yake, ya mwanzo ni kudhihiri Imamu Mahdi mwenye kufuatwa katika kauli zake na vitendo vyake, ambaye ni hitimisho la Maimam na hakuna Imam baada yake. Kama ambavyo Nabii (saww) ni hitimisho la unabii na ujumbe hivyo hakuna Nabii wala Mtume baada yake.”³

Na Sheikh Lutfullahi as-Swaafiy amekusanya katika kitabu chake *Muntakhabul - Athar Fiyl-Imami Thaaniy Ashara*, Hadithi zili-zopokewa kuhusu Imamu Mahdi kutoka katika vitabu vya pande mbili Sunni na Shia, ambazo zimefikia Hadith 6277.⁴

Kuja kwa Mahdi anayesubiriwa mwisho wa zama ni mas’ala yaliyothibiti kwa Waislam pamoja na kutofautiana madhehebu yao, isipokuwa aliyejiengua mionganoni mwao. Hiyo ni kutokana na kupokewa habari yake katika njia ambayo akili inaamini usahihi wake, na kwa sababu zimekuja kwa njia sahihi zinazokubaliwa kisharia na kiakili.

Kama ambavyo wanaafikiana Maulamaa wa Waislamu kwamba Mahdi ni kutoka katika kizazi cha Mtume (saww) na kutoka katika kizazi cha

---

³. Al-Baraaawiy: Yusuf bin Abdi Rahman katika Aqiydatul-Ummati Fiy al-Mahdiy al-Muntadhar, Jarida la al-Buhuth al-Islamiyah, Toleoa namba 49, Uk. 304 – 305.

⁴. Muntakhabul-Athar, Chapa ya pili 1385 Hijiria, Markazul Kitabi, Tehran – Iran.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Fatma Zahraa (as), lakini kuna ikhitilafu katika ufanuzi wa itikadi hii, kama ilivyo katika itikadi zingine za Kiislam ambazo makundi na madhehebu ya falsafa yanatofautiana katika baadhi ya sehemu zake na ufanuzi wake, kama vile tawhid, unabii na marejeo. Na kila kundi huchukua yale ambayo yamesihi na kuthibiti kwao.

Na Shia Imamiya wanaitakidi Imamu Mahdi ambaye Mtume amebashiri kuja kwake alishazaliwa tarehe 15 Shaaban mwaka 255 Hijiria, na baba yake ni Imam Hasan al-Askariy kutoka katika kizazi cha Imam Husain bin Ali na Fatma, na kwamba bado anasubiri amri ya Mwenyezi Mungu ili kutekeleza jukumu lake la kiulimwengu ili aijaze ardhi usawa na uadilifu kama ilivyojazwa dhulma na ujeuri.

Kwa sababu nususi zimethibiti kwao kutoka kwa Maasum juu ya hilo, hivyo wanalazimika kuikubali na kuiamini. Kuna Hadithi sahihi zili-zothibiti kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) ambazo humo anazungumzia juu ya Maimam au Viongozi au Makhalfa kumi na wawili katika dini hii, na kwa umma huu, na yamepokewa hayo katika *Sahih Bukhariy*, *Tirimidhiy*, *Musnad Ahmad bin Hanbali*, na *Musnad Abu Daud*, na ameitaja al-Albaaniy katika *Silsilat Hadithi Sahihi* katika namba 1075.⁵ Na idadi hii haipatikani isipokuwa kwa Maimamu kumi na wawili kutoka kwa Ahlulbait (as).

Hapa linabakia suala la uwezekano wa kuishi kwa muda huu mrefu na namna gani inaweza kuingia akilini? Hakika akili haioni kushindikana hilo, bali elimu imefanya bidii katika kutafiti na kudadisi namna mwanadamu anavyoweza kuvuka vizingiti vya uzee na ukongwe na kuneemeka kwa umri mrefu katika maisha haya.

Na linapothibiti tamko la kisharia juu ya kuwepo Imam Mahdi basi hakika sisi tunalikubali kama hali ya muujiza, kama ambavyo tunakubali kutoungua Nabii Ibrahim katika moto, na kuzaliwa Isa bin Mariyam bila ya baba, na Israi na Miraji na mfano wa hayo, yote haya ni mambo ambayo hayashhindikani kiakili, bali yanakiuka ada tu, na yanakhalifu mazoea tu. Hakika Qur'an Tukufu inatusimulia juu ya

---

⁵. Silsilatul-Ahaadith Sahiha, Juz. 3, Uk. 63, Chapa ya pili 1987, Maktabatul-Maarif – Riyadh.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

kuishi Nabii Nuhu (as) muda mrefu, ambapo muda wa utume wake hadi kutokea kwa tufani ni miaka 950, anasema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا
 فَأَخَذَهُمُ الظُّوفَارُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

“Na hakika tulimtuma Nuhu kwa kaumu yake, akakaa nao miaka elfu kasoro miaka hamsini. Basi tufani iliwachukua hali ya kuwa wao ni madhalimu.” (Surat Ankabut: 14).

Hii ni ukiacha miaka ya maisha yake kabla ya utume na baada ya tufani. Hata kama ukisema kuwa jambo hilo lilikuwa ni mahususi kwa Nabii Nuhu au kwamba umri wa binadamu katika wakati huo ulikuwa katika kiwango hiki, bado inaonyesha juu ya uwezekano wa kuishi kwa muda unaovuka ada na mazoea.

Hakuna Ushabiki Wala Ubabe:

Umma wetu wa Kiislamu umeishi zama kadhaa bila maendeleo na katika kipindi hicho ilitawala hali ya kasumba ya kimadhehebu na mizozo baina ya makundi na madhehebu, na hatimaye umma haukuvuna katika yote hayo isipokuwa mpasuko na kupotea, na kuacha kujenga nguvu yake na kushindwa kukabiliana na changamoto za nje, na kwa hakika maadui wa Uislam wanashangilia Waislamu kupigana vita huku wao wakimwagia mafuta juu ya moto wa mfarakano na ugomvi.

Na hivi sasa kinachotakiwa ni Waislamu kuvuka hali hiyo yenye kutia kinyaa pamoja na kukuza kiwango cha uelewa na kupanua njia za mawasiliano na uwazi. Na ikiwa kila kundi linaona kwamba haki na usahihii uko pamoja nao, lijue hakika litawajibika na itikadi zake na rai zake mbele ya Mwenyezi Mungu, hivyo iwe kutafuta ukweli na majadiliano ndio lengo la wote.

Hilo lifanyike kuptitia kusoma maudhui ya sehemu zenye ikhitilafu-nayafanyike majadiliano yenye kujenga, mbali na ushabiki na ubabe.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Hakika Qur'ani Tukufu inawakataza Waislamu kujadiliana na Mayahudi na Manaswara kwa njia isiyokuwa na adabu na inasema:

* وَلَا تُجَدِّلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالْقِتْيَ هَىٰ أَحْسَنُ إِلَّا اللَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ
 وَقُولُوا إِعْمَانًا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأَنْزَلَ إِلَيْكُمْ وَلَهُمَا وَلَهُمُ الْكُمْ وَاحِدٌ وَحْنُ لَهُمْ

مُسْلِمُونَ

“Wala usijadiliane na watu wa Kitabu isipokuwa kwa njia iliyo nzuri kabisa; isipokuwa wale waliodhulumu mionganii mwao. Na semeni: Tumeamini yaliyoteremshwa kwetu na yaliyoteremshwa kwenu. Na Mungu Wetu na Mungu Wenu ni Mmoja na sisi ni wenye kusilimu Kwake.“ (Surat Ankabut: 46).

Je, Qur'an inaridhia yale ambayo baadhi ya Waislamu wanawafanyia baadhi yao mionganii mwa ushabiki, ubabe na kucheza shere, kama ambavyo yanajitokeza katika baadhi ya nyakati katika uwanja wa majadiliano katika tovuti au katika vipindi vya runinga? Je, njia hii haioneshi isipokuwa tabia mbaya au udhaifu wa hoja au kutumikia maslahi ya maadui?

BISHARA ZA MATUMAINI

Kadhia ya Imam Mahdi na kutokea kwake katika zama za mwisho, ili kuijaza ardhi usawa na uadilifu, ni katika ukweli unaokubalika na wote, ambao wanaafikiana juu yake Waislamu pamoja na kutofautiana madhehebu yao, na ambao unaashiria umoja wa misingi na vyanzo vya itikadi kwa Waislam pamoja na wingi wa mirendo yao na mielekeo yao.

Karibuni kila rejea mionganii mwa vitabu vya Hadithi na Sunna tukufu ya Mtume imetaja maudhui ya Mahdi, na wala hukuti madhehebu kati ya madhehebu za Kiislamu isipokuwa mmoja wa maulamaa wake na watafiti wake amezungumzia mas'ala haya kwa kuthibitisha na kutilia mkazo.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Na ikiwa kuna anayekanusha ukweli huu au hautambui, chanzo cha hilo ni kwa sababu nyininge, kama anavyosema Sheikh Abdul-Muhsin al-Ibaadi muhadhiri katika chuo kikuu cha Kiislam cha Madina: “Hakika baadhi ya waandishi katika zama hizi bila ya elimu wamejasiri kutia dosari Hadithi zilizopokewa kuhusu Imam Mahdi, bali ni kwa ujahili au kwa kumfuata mtu ambaye hakuwa na ujuzi wa Hadithi.”⁶

Na mwana hadithi al-Albaaniy anaashiria kwenye sababu nyininge nayo ni: Hakika itikadi ya Mahdi imetumiwa katika historia ya Kiislam matumizi mabaya. Wengi mionganoni mwa wachachezi au waovu wamedai kuwa ni wao, na yametokea kutokana na hilo machafuko na dhulma, mwisho wake ulikuwa ni machafuko ya Jahiman Saudia katika mji wa Makka Tukufu. Hivyo wakaona kwamba kukata mzizi wa fitina hii hakika itakuwa ni kwa kupinga itikadi hii sahihi! Na mfano wa hawa wakanushaji wote, kwangu mimi ni kama mtu anayekanusha uungu wa Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa madai ya kwamba baadhi ya mafirauni walidai uungu.”⁷

Na katika mazungumzo ya Mufti aliyeondoka Sheikh Abdul-Aziz bin Baaz kuhusu Mahdi anayesubiriwa yamekuja yafuatayo: “Ama jambo la Mahdi ni jambo linalojulikana na Hadithi humo ni nydingi bali ni mutawatir na ni zenye nguvu, zimesimuliwa na zaidi ya mtu mmoja miongoni mwa watu wenye elimu:

Tawatur yake nayo ni tawatur ya kimaana kwa wingi wa njia zake licha ya kutofautiana mapokezi yake na maswahaba wake na wapokezi wake na matamko yake. Nazo kwa hakika zinaonyesha kwamba huyu mtu aliyeahidiwa ni jambo thabiti na kutokeea kwake ni haki, na Imam huyu ni rehema ya Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa umma katika zama za mwisho, atatokea na atasimamisha uadilifu na haki na atakataza dhulma na ujeuri, na kuititia yeye Mwenyezi Mungu ataeneza bendera za kheri katika umma kwa uadilifu, uongofu, taufiki na kwa kuwaon-goa watu. Na hakika ni kwamba jamhuri ya watu wenye elimu bali ni

---

⁶. Al-Ibaad: Sheikh Abdul-Muhsin katika Aqidatu Ahlus Sunnati Wal-Athari Fiyl-Mahdiy al-Muntadhar, katika Majalatu al-Jamiati al-Islamiya- al-Madinatu al-Munawara, Ukar. 127, Toleo la tatu la mwaka wa kwanza, Dhul- Qaad 1388 Hijiria.

⁷. Silsilatul-Ahaadith Sahiha, Juz. 4, Ukar. 43.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

itifaki juu ya kuthibiti jambo la Mahdi na kwamba ni kweli hakika atatokea katika zama za mwisho. Ama aliyejiengua katika mlango huu mionganoni mwa wenyewe elimu, maneno yake katika hilo hayazingatiwi. Wajibu ni kupokea aliyyoyasema Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) kwa kukubali, kuyaamini na kujisalimisha. Na inaposihi habari kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu haijuzu kwa yejote kuipinga kwa rai yake na ijithadi yake bali ni wajibu kujisalimisha kama alivyosema Mwenyezi Mungu Mtukufu: '**Hapana naapa kwa Mola wako hawatoamini hadi wakufanye wewe ni hakimu katika ambayo wamehitilafiana baina yao kisha wasipate tatizo katika nyoyo zao katika uliyohukumu na wajisalimishe kabisa.**' Na (saww) alitoa habari kuhusu Dajal, Mahdi na Isa bin Mariyam, na ni wajibu kuyapokea aliyyoyasema kwa kuyakubali na kuamini. Na kujitahadhari kutumia hukumu ya rai na kufuata kwa upofu ambaao unamdhuru mwenye nao na wala haumnufaishi si katika dunia wala katika Akhera."⁸

Kuhuisha Kadhiya ya Mahdi:

Maudhui ya kutokea kwa Imam Mahdi anayesubiriwa yana nafasi muhimu sana katika nususi za kidini. Hadithi zinazo mzungumzia zimepokewa kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) na zaidi ya masahaba ishirini na sita, na wamepokea Hadithi hizo kundi kubwa kati ya maimam katika Sahihi, Sunan, Mu'ujam, Musnad na vinginevyo, na ni Zaidi ya Maulamaa na Muhadithina thelathini na nane. Kama ambavyo Maulamaa wameandika vitabu zaidi ya kumi mahususi kuhusu maudhui haya, na haya yote ni ndani ya madhehebu ya Ahlus Sunnati Wal-Jamaah kulingana na alivyotaja Sheikh Abdul-Muhsin al-Abaad katika utafiti wake katika jarida la *al-Jami 'atu al-Islamiya Madina*, na katika upande wa madhehebu ya Shia kuna rundo kubwa la utunzi ambaao unahuksiana na maudhui haya.

Na hiyo inaonyesha juu umuhimu wa kadhiya katika fikira ya Kiislamu, hivyo ni lazima ilezwe katika umma kwa kiwango kinachonasibiana pamoja na umuhimu wake katika dini, ili iwepo katika akili za kizazi cha Kiislamu cha leo, na sio izingirwe ndani ya watu wenyewe elimu na watu wa Hadithi tu, au iwe na mwelekeo wa kimadhehebu maalum tu.

⁸. Majalatu al-Jamiati al-Islamiya al-Madinatu al-Munawara, Uk. 161, Toleo la tatu la mwaka wa kwanza, Dhul-Qaad 1388 Hijiria.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Hakika wafuasi wa Ahlulbait (as) wanajulikana kwa kuhuisha kadhia hii na kushereheke katika kiwango cha jamii, wakati hali hiyo haipatikani katika umma mwingine hadi baadhi yao wanakaribia kudhani kwamba ni kadhia mahususi kwa madhehebu ya Shia, wakati ambapo ni mahala pa kongamano na kuafikiwa baina ya madhehebu yote ya Kiislamu. Na kinachotakiwa sio kufanana njia ya kuhuisha na kuzingatia kadhia hii baina ya madhehebu, kila mmoja ana njiayake ambayo anaiona inafaa kwa mtazamo wake wa kisharia na mazingira ya kijamii, lakini kinachotakiwa ni kuwepo kadhia hii na kuieleza kwake kielimu, kifikira na kimatangazo ndani ya watu wa umma kwa madhehebu yake mbalimbali.

Na kwa sababu ni jambo lililoafikiwa katika msingi wake, hakika kuenea kwake kunasisitiza hali ya kuafikiana na kushirikina kwa kufumbia macho ikhitilafu za ufanuzi wake na vipengele vyake, kama vile ikhitilafu ya kwamba je ni katika kizazi cha Hasan (as), kama wanavyosema baadhi ya maulamaa wa Kisuni, au ni katika kizazi cha Husain (as) kama walivyoafikana maulamaa wa Kishia na baadhi ya Ahlus Sunna? Na vilevile ikhitilafu katika jina la baba yake je, ni Hasan au Abdillahi? Na ikhitilafu katika kuzaliwa kwake je, amezaliwa au atazaliwa katika zama za mwisho?

Hakika ikhitilafu kuhusu baadhi ya ufanuzi ipo baina ya maulamaa wa Kiislam katika mambo mengi ya kidini kuanzia na sifa za Muumba Mtukufu hadi kwenye hukumu za Swalaa na udhu, na wala hilo halidhuru, pamoja na kuafikiana juu ya asili ya maudhui. Na huenda yatapatikana mazingira yanayofaa kupitia majadiliano ya kielimu ya kimaudhui ya kina baina ya maulamaa wa umma kuhusu sehemu za ikhitilafu katika fikira na fiqhi ya Kiislam.

Na kuna sababu muhimu ya kuhuisha kadhia ya Imam Mahdi ndani ya umma na hususan katika zama hii, kutoka na na inavyoimarishta hali ya kiroho katika nafsi za Waislam, ambapo inawapa matumaini na kueneza katika nyoyo zao imani ya ushindi, na kuwahimiza kurejesha utukufu wa Uislam na kuimarishta maendeleo yake ya kielimu, ambapo Hadithi mutawatir zinatilia mkazo hilo, kama vile kauli yake (saww):

“Hakitasimama Kiyama hadi ardhi ijazwe dhulma na ujeuri na uadui, kisha atatokea mtu katika kizazi changu au kutoka katika Ahlulbait

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

wangu, ataijaza usawa na uadilifu, kama ilivyojazwa dhulma, ujeuri na uadui.” Ameipokea Ahmad katika Juz. 3, Uk.36, Ibnu Hibani katika hadithi namba 1880, al-Hakim Juz. 4, Uk. 557, Abu Na‘im katika *Hilyatū Juz. 3, Uk. 101.* Na al-Hakim amesema: “Ni hadithi sahihi kwa sharti la Bukhari na Muslim.” Na Dhahabiy amemwafiki katika hilo⁹ nayo ni kama walivyosema, na Abu Na‘im ameashiria usahihi wake.

Utandawazi wa Dhulma:

Kama alivyotoa habari Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww), naye ni mkweli na mwaminifu, hakika dunia imeshajaa dhulma, ujeuri na uadui, ambapo dhulma sio tena ni kitendo cha hapa na pale baliimekuwa ni mfumo wa kiulimwengu, unaozunguka dunia yote na watu wake, viumbe vyake na mazingira yake ya kawaida. Na ujeuri umekuwa ni sharia inayoundwa katika Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa kwa haki ya kura ya veto, ambayo inatumiwa na dola kubwa na hususan Marekani. Badala ya baraza kulinda amani ya wananchi na umma, limekuwa linalinda siasa ya dhulma na uadui, na mfano unaooneka wazi ni msimamo wa mataifa ya ulimwengu, ambao unalinda na kutetea makosa ya jinai za Kizayun zinazofanywa dhidi ya Wapalestina huko Palestina iliyotekwa, na ambapo inaendelea misafara ya mashahidi na wahanga wa ugaidi unaofanywa na Israil kila siku, kwa kuwateketiza wanawake, vijana na watoto, tena mbele ya macho na masikio ya ulimwengu. Watoto wanachinjwa katika kila sehemu, na ndege za askari zinafukuza magari ya abiria katika vichochoro vya makazi ili kuyapiga kwa makombora na kusambaratisha viwiliwili vya wahanga kwa vipande vya vyuma kutoka angani.

Na kuna mateso ya wananchi wa Iraki, na maumivu yake katika kivuli cha utawala wa Sadam, na vikwazo vya kimataifa, ambapo wanakufa watoto, wagonjwa wanateseka, na njaa inawasagasaga wananchi wote, mbele ya macho ya ulimwengu. Na hali ya njaa na hususan Afrika, na kushuka kiwango cha maisha Asia, na uchafuzi wa mazingira kwa namna ambayo inatishia usalama wa maisha na mustakabali wa binadamu. Yote hayo yanatokea sasa hivi, na vyombo vya habari vinaijuza dunia yote kwa njia ya kuyarusha hayo moja kwa moja.

---

⁹. Silsilatul-Ahaadith Sahiha, Juz. 4, Uk. 39.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Harakati za Kiislam:

Kutokea kwa Mahdi kulingana na nususi zilizopokelewa inamaanisha kusimama kwa maendeleo ya Kiislam ya kiulimwengu, ambapo atau-jaza ulimwengu usawa na uadilifu kulingana na ilivyokuja kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww). Na anasema Imam Muhammad al-Baqir (as) – Kama ilivyopokewa kutoka kwake – “Mwakilishi (Mahdi) mionganoni mwetu ni mwenye kunusuriwa kutokana na vitisho, mwenye kuungwa mkono kwa ushindi, atatawalishwa dunia, na utajiri utadhihiri kwake, utawala wake utafika Mashariki na Magharibi, na Mwenyezi Mungu Mtukufu atadhahirisha dini yake juu ya dini zote hata kama watachukia washirikina. Hivyo hautabaki katika ardhi uhariibifu isipokuwa utatengenezwa, na atashuka Ruhullahi Isa bin Mariyam na ataswali nyuma yake.”¹⁰

Lakini haitatokea ghafla, wala haitoanza hatua zake katika mikono ya Mahdi bali kama inavyodhiihiri katika nususi na kawaida ya mabadi-liko, hakika harakati zitatokea katika umma kuuelekea Uislam na kwa maandalizi ya kiwango cha ubinadamu katika kuzikubali harakati hizo kama njia ya kujio koa na kujikomboa kutokana na matatizo yaliyopindukia.

Na sisi tunaona hivi sasa bishara za matumaini katika kizazi cha Kiislam cha leo, katika wakati wa hivi karibuni kulikuwa na makundi makubwa ya watu wa umma yakiishi katika hali ya kustaajabishwa na harakati za umarx za kijamaa, au ubepari wa kimagharibi, hadi imae-sisiwa katika nchi za Kiislam mifumo inayofuata mwelekeo huu, na vimesimama vyama vyenye kunyanyua nembo hizi. Lakini alham-dulillahi, umma umeshavuka hali hizo zenye kushindwa na ukaporomoka ujamaa wa Mashariki, na ukadhihirika uso mbaya wa ubepari wa Magharibi, na umma ukarejesha hali yake ya kujiamini, na sasa tunaona kizazi cha Kiislam cha leo kipo katika kufuatilia utamaduni wa Kiislam na kinalingania utekelezaji wa sharia yake, na kama si vizuizi na vikwazo ambavyo vinawakabili wananchi na umma kutoka kwenye baadhi ya mifumo basi umma ungekata masafa makubwa katika dini yake, uhuru wake na utukufu wake.

¹⁰. Muntakhabul-Athar Fiyl-Imami Thaaniy Ashara, Uk. 292.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Hii ni nyanja pana ya Kiislam, mwelekeo wa kidini kwa watu wa umma ni katika bishara za matumaini na alama za kutokea kwa Imam Mahdi, ambaye ataongoza harakati hizi kwa ushindi na nusura kubwa Inshaallah.

Kuwaelekeaa Ahlulbait:

Imam Mahdi (as) ni kutoka katika kizazi cha Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) na Ahlulbait wake kama zinavyosema Hadithi, na ni mionganoni mwa dhuria wa Fatma Zahraa (as). Na Ahlulbait (as) pamoja na mkazo wa Hadithi tukufu za Nabii zilizopokewa kwa Waislamu wote juu ya fadhila zao na nafasi yao ya uongozi, na ulazima wa kuwapenda wao na kushikamana nao, na licha ya Mtume (saww) kukariri usia wake kuhusu wao kama alivyopokea Muslim katika *Sahih* yake kwa sanad yake kutoka kwa Zaidi bin Arqam, kwamba yeche amesema: “Alisimama kwetu Mtume akatuhutubia katika bonde la maji linaloitwa Khum baina ya Makka na Madina. Akamhimidi Mwenyezi Mungu na akamshukuru. Akatoa waadhi na akakumbusha, kisha akasema: ‘Ama baad, Eee enyi watu hakika mimi ni binadamu na ni karibuni mjumbe wa Mola Wangu atanijia, nami nitamwitikia. Na mimi ni mwenye kuwaachia vizito viwili: Cha kwanza ni Kitabu cha Mwenyezi Mungu, humo kuna uongofu na nuru. Chukueni katika kitabu cha Mwenyezi Mungu, shikamaneni nacho.’ Akahimiza juu ya Kitabu cha Mwenyezi Mungu na akahamasisha kukifuata, kisha akasema: ‘Na Ahlulbait wangu, nawakumbusheni Mwenyezi Mungu kuhusu Ahlulbait wangu, nawakumbusheni Mwenyezi Mungu kuhusu Ahlulbait wangu.’”¹¹

Pamoja na wasia wote huu na mkazo huu mkubwa lakini ilijitokeza hali ya kuwapuuza Ahlulbait katika miongo ya historia ya Kiislam kwa ajili ya malengo ya kisiasa kutoka kwa baadhi ya serikali zikiwemo za Bani Ummayya na Bani Abbasi, na athari hiyo imebakia kwa muda katika maisha ya Waislam ambapo imegeuka na kuwa mzozo wa kimaghehebu, na Ahlulbait wamekuwa kana kwamba wao ni viongozi wa kundi fulani au maimam wa madhehebu maalum.

---

¹¹. Sahihi Muslim, Hadith namba 2408, Faslu ya Fadhila za Maswahaba.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Na imetokea kwa baadhi ya wenye kufuata madhehebu ya Ahlulbait hali ya kuchupa mipaka. Na Maimam (as) walikuwa wanahadharisha hali hiyo na wanaipiga vita. Imepokewa kutoka kwa Imam Ali (as) kauli yake: "Wameangamia kwa ajili yangu watu wawili: Mwenye kunipenda kwa kuchupa mipaka na mwenye kunichukia na kunipu-
za."¹² Na imekuja kutoka kwa Imam as-Sadiq (as) kauli yake: "Wa-hadharisheni vijana wenu kuchupa mipaka kusiwariblu. Hakika wenye kuchupa mipakani viumbe waovu mno, wanadharau utukufu wa Mwenyezi Mungu na wanadai uungu kwa waja wa Mwenyezi Mungu."¹³ Kuchupa mipaka huku na yanayotokana nako ni kati ya vi-tendo vya kimakosa vilivyoساببشا hasira kwa baadhi ya Waislamu dhidi ya njia ya Ahlulbait (as).

Lakini sisi hivi sasa tunaona hali ya kukubaliwa na kuelekewa Ahlul-bait (as), na hiyo ni kati ya bishara za matumaini na utangulizi wa ku-tokea kwa Mahdi. Kwa mwanga wa kurejea kwenye nususi za kisharia ambazo wamezihifadhi maulamaa wa salafi katika rejea zao zenyе
kutegemewa, kinapatikana kiwango cha uelewa kwa umma, kiasi kwamba wenye uelewa kati yao wanavuka athari za ikhitilafu za ki-madhehebu na chuki za kimakundi, na wanafunguka juu ya ukweli wa dini yao kutoka katika Kitabu na Sunna, na umesaidia katika hilo ule utafiti uliofanikishwa na baadhi ya wafuasi wa Ahlulbait wenye mafanikio mazuri kwa ajili ya maslahi ya Uislamu na Waislam, na ile picha nzuri waliyoitoa katika kutetea dini na umma, na kutoa fikra yenyе kujenga na rai zenyе kupevuka.

Na kimsingi hakika kila mwislamu moyo wake umejaa mapenzi ya kuwapenda Ahlulbait (as) na hapatikani mwislamu ambaye moyo wake hauna mapenzi kwa Ahlulbait (as), lakini makusudio ni kuyafanya kazi mapenzi hayo na kuyageuza kuwa mfumo wa kupokea na kufuta. Hakika mazungumzo juu ya Ahlulbait yanavutia kila moyo wa mwislamu, na kwa ajili hiyo Dr. Muhammad Abduh Yamaaniy anataja katika utangulizi wa chapa ya pili ya kitabu chake *Alimu Awlaadakum Ma-habata AaliBayt Nabiyi*: "Kwa fadhila ya Mwenyezi Mungu na taufiki yake imemalizika chapa ya kwanza ya kitabu kabla ya kumalizika mwezi mmoja tangu kuchapishwa kwake, na maombi ya kutaka kitabu

^{12.} Nahjul-Balaghah, Hekima ya 117.

^{13.} Biharul-An'war, Juz. 25, Uk. 265.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

hicho yameongezeka.”¹⁴

Na baadhi ya magazeti na majarida yanajaribu siku hizi kuchochea baadhi ya chuki za kimadhehebu kupitia mazungumzo kuhusu baadhi ya watu kujiunga na madhehebu ya Ahlulbait (as), lakini sisi tunapinda uchochezi huu, kwani Uislam ni nyumba moja ya Waislamu wote, na madhehebu hakika ni chumba katika nyumba hiyo moja, na mtu kuhama kutoka chumba kimoja kwenda chumba kingine kwa sababu ya baadhi ya ubora hakumtoi ndani ya nyumba, wote ni Waislamu, na Mwislamu kuhama toka madhehebu moja kwenda madhehebu nyingine hiyo inarejea kwenye kukinai kwake na hiyari yake na hisia yake katika majukumu mbele ya Mwenyezi Mungu Mtukufu, na wala haisihi kamwe hiyo kuwa ni sababu ya uchochezi, ushabiki na mzaha.

Waislamu wote wanajua ukweli wa aliyyoyasema Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) wa kutokea kwa Mahdi anayesubiriwa (as) kutoka katika kizazi chake na Ahlulbait wake.

UTANDAWAZI WA UJEURI NA KUNGOJEA UADILIFU

Hakuna zama yoyote katika historia ya binadamu iliyoepukana na uwepo wa dhulma na ujeuri. Daima kulikuwa na mwenye kudanganywa na nafsi yake na kughurika na nguvu zake, na hivyo kufanya uadui kwa wengine, lakini ujeuri na dhulma katika zama hizi za mwishoni imekuwa mbaya zaidi na yenye wigo mpana zaidi.

Nguvu na uwezo umejikita kiulimwengu, na zimeboreka mbinu za uharibifu na maangamizi, mizozo ya kimada na kimaslahi imetawala katika nafsi, mielekeo ya uadui imeimarika katika nyakati nyingi kwa kubarikiwa na asasi zenye muundo wa kisharia wa kimataifa, ambapo dola kubwa zinahodhi maamuzi ya Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa, kwa haki ya kutengua (veto) kama ambavyo zinatumia nguvu zake za kibabe katika Umoja wa Mataifa na asasi zilizo chini yake.

---

¹⁴. Alimu Awalaadakam Mahabata Aali Bayt Nabiyi, Uk. 9,Chapa ya pili 1992,
Daarul- Qiblati, Jiddah.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Hakika dhulma na ujeuri sio tena kama ilivyokuwa zamani vinakwenda katika duara dogo baina ya mtu na mtu, au katika kabilia au kundi dhidi ya kundi lingine, au taifa kufanya uadui kwa taifa jingine, bali dhulma ya sasa inachukua muundo wa muungano wa mataifa mbalimbali, humo hushiriki dola za Mashariki na Magharibi, Kaskazini na Kusini, na nchi kubwa na ndogo, zilizoendelea na zisizoendelea chini ya matakwa ya nguvu moja inayotaka kutawala ulimwengu, na kutawala wananchi na jamii.

Kwa kumalizika vita baridi na kuporomoka Soviet na muungano wa kambi ya Mashariki imemalizika zama ya nguvu nyingina vituo vingi, na Marekani sasa imekuwa peke yake ndio kiongozi wa ulimwengu. Inakataa changamoto yoyote katika utawala wake, na inaongoza ulimwengu wote, na inakusanya nguvu zake kukabiliana na inayemuona ni adui wa siasa yake na mwenye kuasi matakwa yake.

Na kwa sababu sisi tunaishi katika zama za utandawazi na mwingilio wa maslahi, imekuwa kila nyanja ya maisha ni uwanja uliowazi kwa ajili ya nguvu ya dhulma na ujeuri. Na uadui haukomei tu katika upande wa kijeshi na utumiaji wa nguvu, bali umepanuka wigo wake na kuenea kila pande. Mbinyo wa kisiasa, propaganda za vyombo vya habari, ushawishi wa kiutamaduni, vikwazo vya kiuchumi na kukan-damizwa amani.

Njaa na Ufakiri:

Utajiri huu mkubwa uliopo ulimwenguni, na harakati za uzalishaji na utengenezaji mkubwa, na maendeleo makubwa ya kielimu na teknologia, hakika sehemu ndogo tu ya binadamu ndio wanaoneemeka kwa kheri zake, ama walio wengi hakika wao wanakabiliwa na ufakiri, njaa, maradhi na kutoendelea. Na huo ni mwonekano ulio wazi kati ya mwonekano wa ujeuri na dhulma katika historia ya leo, hakika matajiri watatu wakubwa ulimwenguni jumla ya utajiri wao unavuka jumla ya pato la nchi zenye ufakiri mdogo, na ambazo zinajumuisha watu milioni 600. Wakati ambapo inakadiriwa mzunguko katika soko la sarafu ulimwenguni kwa kila siku ni dola 1.5 trillion takriban. Hakika Benki ya Dunia imetoa ripoti ya mwaka kuhusu “kiashiria cha ukuaji 2001” kwa kuchora picha mbaya juu ya ufakiri, ujinga na maradhi kwa

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

waliowengi katika jamii ya binadamu. Baadhi ya taarifazake zinaonekana katika takwimu zifuatazo:-

Kati ya wakaazi wa ulimwenguni wanaofikia idadi yao bilioni sita, watu 1.2 milioni wanaishi chini ya dola moja kwa siku. Wamefariki watoto milioni 10 walio chini ya umri wa miaka mitano katika mwaka 1999, wengi wao ni kwa sababu ya maradhi yanayoweza kutibika. Watoto 113 milioni takribani hawaendi shule. Kila mwaka wanafariki wanawake nusu milioni wakati wa ujauzito na kujifungua, kutokana na maradhi ambayo yanaweza kutibika kirahisi au kuzuilika.¹⁵

Na baina ya muda na muda mwingine inatokea njaa ya kutisha katika sehemu za ulimwengu, na ulimwengu unafurahia kuona wahanga wa njaa na magonjwa, wakiwa wanapumua pumzi zao za mwisho huku wakishuhudia hali ya dhulma na ujeuri wa kimataifa. Kabla ya mwaka mmoja takriban vyombo vya habari vilinukuu habari za njaa katika pembe ya Afrika (Somalia) na ambayo imetishia maisha ya watu milioni ishirini, wengi kati yao wamekufa kwa sababu ya njaa, kiu, joto na maradhi.

Ameandika mwandishi wa gazeti aliyetembelea moja ya sehemu hizo:

“Makumi ya makaburi yanachimbwa kila siku kwa ajili ya waathirika wa ukame, njaa na maradhi katika sehemu ya Ogaden, wengi mionganoni mwaao ni watoto wanaokufa kutokana na lishe mbaya na maradhi, na ambao bado wangali hai wanalala chini katika vibanda vyao kwa machungu ya taabu ya maradhi, njaa na joto. Na ambao wanaweza kuongea kati yao wanakariri neno (jashuu) kwa lugha ya kisomali lenye maana ya (Mimi nina njaa).

Na wenyeji wanapomuona mgeni mwenye kuwatemblea wanamkaribisha kwa furaha kwa itikadi yao kwamba huenda anawapelekea matumaini ya kuwakomboa. Wanamchukua hadi kwenye mahema yao yenye kuchanika, ambapo waathirika wenye njaa, watoto na vikongwe wamelala kwa kuhiliki hawawezi kutembea. Ama msaada ambao unawafikia kupitia baadhi ya asasi za kujitolea za kutoa

¹⁵. Al-Hayatu, jarida la kila siku la London la tarehe 30 April 2001.

¹⁶. Al-Hayatu, Jarida la kila siku la London la tarehe 27 April 2000.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

misaada hakika hautoshi isipokuwakwa asilimia 10 ya mahitaji ya hao wenyе njaa.”¹⁶

Mateso ya Wananchi wa Afghanistan:

Baada ya wananchi wa Afghanistan kuangukia chini ya kibano cha ukandamizaji wa Kisovieti na kutoa muhanga mkubwa ili kujikomboa, baada ya kupata uhuru wake na ukombozi wake wamekuwa ni mawindo ya wenyе tamaa na hila, na hivi sasa mambo yametegwa ili-wawe mawindo ya uadui mbaya unaofanywa na Marekani kwa kungwa mkono na nchi nydingi mionganoni mwa washirika wake.

Hakika sisi hatutetei serikali ya Taleban, kwani yenyewe kwa siasa yake ya kimakosa na mwelekeo wake mbaya katika kutoendelea na kujifungia, haijabakisha mwanya wa kuweza kuamiliana na Mwislamu yeyote mwelewa. Kama ambavyo pia sisi tunashutumu kulipuliwa kwa New York na Washington kwa kuwalenga wasio na hatia na raia wa kawaida. Lakini inayoyafanya Marekani na washirika wake huko Afghanistan ni dhuirma na ujeuri mbaya, na yanatokea hayo mbele ya macho na masikio ya ulimwengu kwa wananchi wanyonge na fakiri, kwa hoja ya kupiga vita ugaidi.

Ndani ya siku ishirini za mashambulizi makali huko Afghanistan waangalizi wanakadiria kwamba idadi ya kila siku ni makombora mia tatu, na Marekani imeshaanza kutumia makombora ya Fissile ambayo yanabeba milipuko dhidi ya binadamu na yanapenya katika kimiminika. Na kabla ya masiku kadhaa makombora ya Fissile ya Marekani yamepiga basi lililokuwa limebeba idadi ya watu wanaoelekeea kwenye Swala katika mji wa Kandahari na kupelekeea kufariki makumi miongoni mwao. Kama ambavyo mashambulizi yalipiga hospitali ili kuwauwa wagonjwa wote na wauguzi wanao wahudumia, na likapiga stoo za vyakula na madawa ya msalaba mwekundu. Hakika anayeishi ndani ya Afghanistan anaishi kwa wasiwasi na hofu, na wanakabiliwa na hatari ya mauti, na anayekimbia anakuwa mkimbizi anayekabiliwa na ufkiri na njaa, na viongozi katika moja ya taasisi za kutoa misaada wanatarajia kutokea kwa vifo 100 kwa Waafghanistan kati ya wakimbizi katika miezi ijayo!

¹⁶. Al-Hayatu, Jarida la kila siku la London la tarehe 27 April 2000.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Katika Kusubiria Uadilifu:

Nususi nyingi za kidini zilitarajia kutokea hali hii ya kuenea kwa dhulma na ujeuri, na kugeuka kuwa ni mwonekano wa kiulimwengu, lakini nususi hizi hazitaji hilo katika mtiririko wa kuhimiza hali ya kuperomoka na kukata tamaa bali zinatilia mkazo wa kutarajia ukombozi na nusura, na zinahuisha katika nafsi moyo wa matumaini na kuamini mustakabali ulio bora zaidi. Hakika zinabashiri harakati pana ya kiulimwengu itakayopiga vita dhulma na ujeuri na kuasisi maendeleo ya kibinadamu yenye kusimama juu ya uadilifu na usawa. Na hiyo ni katika mkono wa Imam mrekebishaji na mkombozi kutoka katika kizazi cha Mtume Muhammad (saww), ndio, huyo ndiye Imam Mahdi (as).

Na kutokea kwa Imam Mahdi (as) ili kupambana na dhulma na kuleta uadilifu katika ulimwengu ni jambo lililozungumzwa na nususi na Hadith nyingi katika rejea mbalimbali za Kiislam, nazo ni mahala pa maafikiano baina ya Sunni na Shia. Ikhtilafu hakika ni katika baadhi ya ufanuzi wake tu. Na katika rejea za hadith ambazo zimezingatia na kujali maudhui ya Imam Mahdi (as) ni *Sunan Abi Daud*, ambapo mwandishi ameweka mlango kwa anwani ya *Kitabul-Mahdiy*, humo ametaja Hadith kumi na moja. Ameanza kwa hadith tatu kuhusu idadi ya makhalifa baada ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww), kwamba wao ni Makhalifa kumi na wawili, kama ilivyo katika Hadith ya A'mir kutoka kwa Jabiri bin Samrah, amesema:

“Nilimsikia Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) anasema: ‘Dini hii haitaacha kuwa yenye nguvu hadi wapatikane makhalifa kumi na wawili.’ Akasema: Watu wakasema Allahu Akbar na wakapiga kelele kisha akasema neno kwa sauti ya chini, nikamwambia baba yangu amesemaje? Akasema: Amesema: ‘Wote ni katika Makuraishi.’”¹⁷

Kisha anapokea Hadith ya Abi Tufayl kutoka kwa Ali (r.a) kutoka kwa Nabii (saww), amesema: “Hata isipobakia katika dunia isipokuwa siku moja tu, bado Mwenyezi Mungu atatumua mtu kutoka katika Ahlul bait wangu ili ajaze uadilifu kama itakavyokuwa imejazwa ujeuri.”¹⁸

¹⁷. Sunan Abi Daud, Hadith namba 4281.

¹⁸. Rejea iliyotangulia, Hadith namba 4283.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Na Hadith ya Said bin Musayyab kutoka kwa Ummu Salamat, amesema: "Nilimsikia Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) anasema: 'Mahdi ni kutoka katika kizazi changu katika kizazi cha Fatma.'"¹⁹

Na huwenda sisi tunafahamu kutoka katika Hadith hizi ambazo Abu Daud ameanza nazo katika Fasl ya Mahdi, naambazo zinazungumzia juu ya Makhalifa kumi na wawili, kwamba Imam Mahdi ni mwendelezo wa mfululizo ule na ni ukamilisho wake na hitimisho lake. Na *Sunan Abi Daud* ni kati ya rejea za Hadith zenyе kutegemewa kwa Ahlus Sunna, nacho ni kitabu cha tatu kati ya vitabu sita mashuhuri baada ya *Sahih Bukhari* na *Sahih Muslim*. Na Abu Daud ni Suleyman bin al Ashi'ath as-Sajastaniy (amezaliwa mwaka 202 na kufariki mwaka 275 Hijiria).

Faida ya Kumwamini Mahdi:

Wakati tunapokuta idadi kubwa ya nususi za kidini zilizopokewa kwa sanad na njia mbalimbali zilizotajwa katika rejea za Hadith zenyе kutegemewa, nazo zinatilia mkazo maudhui ya kutokea Imam Mahdi ili ajaze dunia uadilifu baada ya kujazwa ujeuri, na tunapoona mazingatio ya Maulamaa wa umma kutoka katika makundi na madhehebu mbalimbali, wanathibitisha jambo hili na kulitetea na kuwajibu wenye kulitilia shaka, hiyo inamaanisha umuhimu wa jambo hili na nafasi yake katika fikira ya Kiislamu.

Nususi hizi ukiongezea katika malengo yake ya kubainisha ukweli thabiti, hakika pia zinataka kuonesha faida ya imani ya ukweli huu katika maisha ya mwanadamu Mwislamu, na nafsi ya umma wa Kiislamu. Ni nini faidaya kuamini kutokea kwa Imam Mahdi na harakati yake ya urekebishaji wa kiulmwengu?

Kwanza: Moyo wa matumaini katika nafsi ya mwanadamu Mwislamu na umma wa Kiislamu:

Vyovyothe jambo litakavyokuwa kubwa na kuzidi matatizo, haisihi kamwe kujisalimisha na kukata tamaa mbele yake, wala kuwa dhalili na kuporomoka. Hakika kukosa matumaini inamaanisha kukiri

¹⁹. Rejea iliyotangulia, Hadith namba 4284.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

kushindwa na kufeli, na kisha kusimama juhudhi na harakati za kufikia lengo. Na kushindwa kisaikolojia ni hatari zaidi kuliko kushindwa kimada, ambapo hakuna kusimama tena baada ya hapo kwa aliyeshindwa, wakati ambapo aliyeshindwa anaweza kukusanya nguvu zake upya na kurekebisha udhaifu wake na kupata ushindi na kusonga mbele.

Hakika kuamini kutokea kwa Mahdi kunamaanisha kuwa na imani ya mustakabali wa Uislam na umma, na kwamba kuporomoka na matatizo ni hali za muda mfupi, ambapo zinaipa medani ya Kiislamu msukumo wa kimaanawi wenye kuendelea, ambapo anaweza kuboresha upya dhati yake na kurejesha harakati zake, na kushinda matatizo yake.

Pili: Matumaini ya uadilifu:

Kwamba mwanadamu haafikiani pamoja na makundi ya dhulma na ujeuri, hata kama utajaa dunia yote, bali atabaki ni mwenye kuipinga, akitarajia kuondoka kwake na kumalizika kwake. Na hiyo inahitajia mwanadamu muumini – kwa Imam Mahdi – kuelewa mambo yanayotokea ulimwenguni mionganoni mwa matukio mbalimbali na kuyasoma kwa mtazamo sahihi ili asikanganyikiwe na mielekeo na misimamo, na wala asihadaike kwa uongo batili na propaganda zake. Hivyo asiruhusu katika nafsi yake kuwa ni sehemu ya hali ya ujeuri, wala asifanye jambo la dhulma kwa viwango vyake mbalimbali. Na namna gani ataukaribia ujeuri ili hali yeye mwenyewe ni mwenye kujiantaa kinafsi na kiakili ili kupambana nao? Na namna gani atakhalifu uadilifu ili hali yeye mwenyewe ana matumaini ya kutokea Imam Mahdi-ambaye atautekeleza?

Hakika kumwamini Mahdi ni kama kitenganishi cha vita ya uadilifu dhidi ya ujeuri, inamaanisha kumwandaa mwanadamu na kuiweka nafsi yake ndani ya kambi ya uadilifu, hivyo anajipamba na uadilifu na insafu katika muamala wake pamoja na wengine, kulingana na nafasi yake kama mtu binafsi, au kama mlezi wa familia au mwenye cheo au mkurugenzi wa taasisi. Ama ikiwa anafanya dhulma na uadui juu ya haki za wengine, naye anadai kuwa na matumaini ya kusubiria kutokea kwa Imam mwadilifu basi huu ni upinzani na ni hadaa!!

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Tatu: Mtazamo wa kiulimwengu:

Hakika sisi tunaishi zama za utandawazi kwa maana yake, ambayo ni kuondoka kwa vikwazo na mipaka mbele ya harakati za taarifa, watu na bidhaa, na ulimwengu hivi sasa ni uwanja uliofunguliwa kwa wote, na ni kijiji kidogo chenye mwingiliano wa kimaisha. Na ni juu yetu kama Waislamu kuanza harakati zetu kwa mtazamo wa kiulimwengu, hivyo tuffikirie hali ya binadamu wote na tujitolee kutatua na kutibu matatizo ya binadamu, na tujitahidi kwenda mbio kwa ajili ya kuzungumza pamoja na mwanadamu katika kiwango cha ulimwengu. Na dini yetu (Uislam) ni ujumbe wa kibinadamu wa kiulimwengu, anasema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

“Na hatukukutuma ila kwa watu wote, uwe mtoaji bishara na muonyaji, lakini watu wengi hawajui.“

(Surat Sabaa: 28).

Na katika Aya nyiningine:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ

“Na hatukukutuma ila uwe ni rehema kwa walimwengu wote.“

(Surat Anbiyaa: 107).

Na yamejirudia katika Qur’ani Tukufu makumi ya Aya zinawahutubia watu kwa namna ya jumla: “Enyi watu” au “Enyi wanaadamu.” Lakini uhalisia wa khutuba na harakati za Kiislam haupandi hadi kwenye kiwango hiki cha mtazamo wa kiulimwengu, bado tungali tunafikiria na kufanya mazingatio katika mpaka wa duara finyu ambalo tunanasibiana nalo kijamii au kisehemu au kimadhehebu, wakati ambapo tunakuta wengine wanafanya harakati katika kiwango cha ulimwengu na wanaelekeza khutuba zao ili kumvutia mwanadamu kutoka kwenye

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

umma wowote ule. Na wanaanzisha asasi ambazo zinazingatia matatizo ya binadamu wote kama vile Baraza la Amani la Kimataifa, matabibu wasio na mipaka, kupiga vita ubaguzi, kupambana na maradhi yenyе kuangamiza kama vile ukimwi, kulinda mazingira, na hatimaye kupambana na utandawazi.

Hakika kumwamini Imam Mahdi kunamaanisha kuwa na matumaini ya kuukomboa ulimwengu wote, na kufikiria katika mustakabali wa binadamu wote, kwani ye ye atatokea si tu kurekebisha ulimwengu wa Kiislamu, au kuongoza kundi la Shia tu, bali ni ili kuijaza ardhi uadilifu kwa ajili ya kila aliye juu ya ardhi mionganoni mwa binadamu baada ya kuwa imejazwa ujeuri na dhuulma. Na ni juu ya wenye uelewa wenye kushughulikia mambo ya kidini wavuke hali hii ya kujifungia na kusinyaa kimadhehebu au kimakundi au kidini, na wapande hadi kwenye kiwango cha mtazamo wa Kiislamu wa Kiulimwengu, hivyo khutuba zao ziwe ni za kibinadamu kwa madhumuni yake ya kidini na waweke ratiba na mipango katika kiwango cha ulimwengu na sio kwa kipimo cha vijiji vyao na koo zao. Na wafikirie katika changamoto kubwa ambazo zinamkibili binadamu katika zama hii, na wala wasishughulike na mijadala ya maneno na nadharia za kurithi kutoka zama zilizopita.

Nne: Kuwaelekea Ahlulbait (as):

Je, ni sadfa mwanzo wa Uislamu kuwa katika mikono ya Mtume Muhammad (saww) na harakati za Kiislam za kiulimwengu zama za mwisho kuwa katika mkono wa mtu kutoka katika kizazi chake na dhuriya wake? Je, kuwaswalia kizazi cha Muhammad katika tashahud ndani ya Swala ni jambo lililotokea tu ambalo Waislamu wameafikiana katika hilo kuwa ni Sunna, kama ilivyo rai ya Mahanafi na Mamaliki, au ni wajibu kama ilivyo rai ya Shia na Mahanbali na Shafi'i ambao wanawajibisha kumswalia Nabii na kizazi cha Nabii katika tashahud ya Swala?

Amesema Ibnu Quddamah ambaye ni mwanazuoni wa kihanbalii katika *al-Mughniy*: “Na atatoa tashahud ya kwanza na kumswalia Nabii atasema: ‘Allahumma Swal Alaa Muhammad Wa Aali Muhammad Kamaa Swalayta Alaa Aali Ibrahim Innaka Hamiyd Majiyd.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Wabaariki Alaa Muhammad Wa Aali Muhammad Kama Barakta Alaa Aali Ibrahim Innaka Hamiyd Majiyd' nayo ni wajibu katika usahihi wa madhehebu.”²⁰

Kisha nususi zilizopokewa katika fadhila za Ahlulbait mionganoni mwa aya za Qur’ani kama vile kauli yake (swt):

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الْرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرُكُمْ تَطْهِيرًا

“Hakika Mwenyezi Mungu anataka kuwaondolea uchafu Ahlulbait na kuwatakasa kabisa kabisa.“ (Surat Ahzab: 33).

Na aya ya Mubahala:

**فَمَنْ حَاجَكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِ فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى
الْكَافِرِينَ**

“Na watakaokuhoji baada kukufikia elimu hii, waambie: Njooni tuwaite watoto wetu na watoto wenu, na wanawake zetu na wanawake wenu, na nafsi zetu na nafsi zenu, kisha tuombe kwa unyenyekevu tutake laana ya Mwenyezi Mungu iwashukie waongo.“ (Surat Imran: 61).

– Na nyinginezo.

Na vilevile Hadith zilizothibiti kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) katika kukumbusha haki ya Ahlulbait na nafasi yao kama vile hadith ambayo ameipokea Muslim katika *Sahih* yake kwa sanadi yake kutoka kwa Zaid bin Arqam kwamba amesema: “Mtume wa Mwenyezi Mungu (saww) alisimama kwetu akatuhutubia katika bonde la maji la Khum baina ya Makka na Madina, akamhimidi

---

²⁰ al-Mughuniy Juz. Uk. 228.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

Mwenyezi Mungu na kumshukuru, akatoa waadhi na akakumbusha kisha akasema: Eee enyi watu hakika mimi ni binadamu na ni karibuni mjumbe wa Mola Wangu atanijia nami nitamwitikia. Na mimi ni mwenye kuwaachia vizito viwili: Cha kwanza ni Kitabu cha Mwenyezi Mungu, humo kuna uongofu na nuru. Chukueni katika kitabu cha Mwenyezi Mungu, shikamaneni nacho.’ Akahimiza juu ya Kitabu cha Mwenyezi Mungu na akahamasisha kukifuata, kisha akasema: ‘Na Ahlulbait wangu, nawakumbusheni Mwenyezi Mungu kuhusu Ahlulbait wangu, nawakumbusheni Mwenyezi Mungu kuhusu Ahlulbait wangu, nawakumbusheni Mwenyezi Mungu kuhusu Ahlulbait wangu.’²¹

Je, nususi hizi ni za kawaida, ni katika kiwango cha nususi zingine ambazo zinazungumzia juu ya fadhila za masahaba wengine wa Waislamu? Au katika mambو haya na mfano wake kuna dalili na ishara juu ya nafasi tofauti ya kipekee ya Ahlulbait (as)? Hakuna shaka kwamba hayo ndio yanayojitokeza katika akili sahihi na ambayo yanatiliwa mkazo na utafiti wowote wa kimaudhui wa nafasi ya Ahlulbait na sira yao njema. Na kadhia ya kutokea Imam Mahdi kutoka katika Ahlulbait (as) inapasa iweni msukumo kwa anayeamin, unaomsukuma kuwa karibu zaidi na Ahlulbait (as) na kushikamana na uongozi wao na kuchukua mambo ya dini na sharia kutoka kwao.

Eee Mwenyezi Mungu tuimarishe katika mahaba na uongozi wa Muhammad na Kizazi chake kitukufu, na katika mahaba ya masahaba wema wa Muhammad, na utupe taufiki ya kushikamana na dini Yako, na sifa zote njema anastahiki Mola Mlezi wa Viumbe.’’²¹

---

²¹ Sahihi Muslim, Hadith namba 2408, Fadhila za Maswahaba.

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI**ORODHA YA VITABU VILIVYO CHAPISHWA NA
AL-ITRAH FOUNDATION**

1. i) Qur'ani Tukufu – Pamoja na Tarjuma ya Kiswahili
  - ii) Qur'an Al-Kariim - Tafsir Al-Kashif Juzuuy ya kwanza mpaka Thelathini
2. Uharamisho wa Riba
3. Uharamisho wa uwongo Juzuuy ya Kwanza
4. Uharamisho wa uwongo Juzuuy ya Pili
5. Hekaya za Bahlul
6. Muhanga wa Imamu Husein (A.S.)
7. Mikingamo iliyomzunguka Imamu Ali (A.S.)
8. Hijab vazi Bora
9. Ukweli wa Shia Ithnaashari
10. Madhambi Makuu
11. Mbingu imenikirimu
12. Abdallah Ibn Saba
13. Khadijatul Kubra
14. Utumwa
15. Umakini katika Swala
16. Misingi ya Maarifa
17. Kanuni za Ndoa na maadili ya Familia
18. Bilal wa Afrika
19. Abudhar
20. Usahihi wa Historia ya Uislamu na Waislamu
21. Salman Farsi
22. Ammar Yasir
23. Qur'an na Hadithi
24. Elimu ya Nafsi
25. Yajue Madhehebu ya Shia
26. Ukusanyaji na Uhifadhi wa Qur'an Tukufu
27. Al-Wahda
28. Ponyo kutoka katika Qur'an
29. Uislamu mfumo kamili wa maisha ya kijamii

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

30. Mashukio ya Akhera
31. Al Amali
32. Dua kwa Mujibu wa Ahlulbayt (a.s)
33. Udhuu kwa Mtazamo wa Qur'ani na Sunna
34. Haki za wanawake katika Uislamu
35. Mwenyezi Mungu na sifa zake
36. Kumswalia Mtume (s)
37. Nafasi za Ahlul Bayt (a.s)
38. Adhana
39. Upendo katika Ukristo na Uislamu
40. Qur'ani na Kuhifadhiwa Kwake
41. Maana ya laana na kutukana katika Qur'ani Tukufu
42. Kupaka juu ya khofu
43. Kukusanya Sala Mbili
44. Bismillah ni sehemu ya Qur'ani na husomwa kwa Jahara
45. Kuwaongoza vijana wa kizazi kipyta
46. Kusujudu juu ya udongo
47. Kusheherekea Maulidi Ya Mtume (s)
48. Tarawehe
49. Malumbano baina ya Sunni na Shia
50. Kupunguza Swala safarini
51. Kufungua safarini
52. Umaasumu wa Manabii
53. Qur'an Yatoa Changamoto
54. as-Salaatu Khayrun Mina -n Nawm
55. Uadilifu wa Masahaba
56. Dua e Kumayl
57. Sauti Ya Uadilifu wa Binadamu
58. Umaasumu wa Mitume - Faida Zake Na Lengo Lake
59. Umaasumu wa Mitume - Majibu Ya Aya Zenye Utata
60. Umaasumu wa Mitume - Umaasumu wa Mtume Muhammad (s)
61. Nahju'l-Balaghah - Juzu ya Kwanza
62. Nahju'l-Balaghah - Juzu ya Pili
63. Kuzuru Makaburi

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

64. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Kwanza
65. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Pili
66. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Tatu
67. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Nne
68. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Tano
69. Maswali Na Mishkili Elfu - Sehemu ya Sita
70. Tujifunze Misingi Ya Dini
71. Sala ni Nguzo ya Dini
72. Mikesha Ya Peshawar
73. Malezi Ya Mtoto Katika Uislamu
74. Ubora wa Imam 'Ali na Ushia ndio njia iliyonyooka
75. Hukumu za Kifikihi zinazowahusu Wanawake
76. Liqaa-u-lлаah
77. Muhammad (s) Mtume wa Allah
78. Amani na Jihadi Katika Uislamu
79. Uislamu Ulienea Vipi?
80. Uadilifu, Amani na Mtume Muhammad (s)
81. Dhana ya Ndoa ya Mitala na Ndoa za Mtume Muhammad (s)
82. Urejeo (al-Raj'ah)
83. Mazingira
84. Utokezo (al - Badau)
85. Hukumu ya kujenga juu ya makaburi
86. Swala ya maiti na kumlilia maiti
87. Uislamu na Uwingi wa Dini
88. Mtoto mwema
89. Adabu za Sokoni Na Njiani
90. Johari za hekima kwa vijana
91. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Kwanza
92. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Pili
93. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Tatu
94. Tawasali (AT- TAWASSUL)
95. Imam Mahdi katika Usunni na Ushia
96. Hukumu za Mgonjwa
97. Sadaka yenye kuendelea

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

98. Msahafu wa Imam Ali
99. Maimamu wa Ahlul Bait – Ujumbe na Jihadi
100. Idi Al-Ghadir
101. Kusoma sura zenye Sijda ya wajibu
102. Hukumu zinazomuhusu mkuu wa kazi na Mfanyakazi
103. Huduma ya Afya katika Uislamu
104. Sunna za Nabii Muhammad (saww)
105. Historia na sera ya viongozi wema (Sehemu ya Kwanza)
106. Historia na sera ya viongozi wema (Sehemu ya Pili)
107. Shahiid Mfiadini
108. Mwanamke Na Sharia
109. Ujumbe -Sehemu ya Kwanza
110. Ujumbe - Sehemu ya Pili
111. Ujumbe - Sehemu ya Tatu
112. Ujumbe - Sehemu ya Nne
113. Mariamu, Yesu na Ukristo kwa mtazamo wa Kiislamu
114. Hadithi ya Thaqalain
115. Ndoa ya Mutaa
116. Ukweli uliopotea sehemu ya Kwanza
117. Ukweli uliopotea sehemu ya Pili
118. Ukweli uliopotea sehemu ya Tatu
119. Ukweli uliopotea sehemu ya Nne
120. Ukweli uliopotea sehemu ya Tano
121. Mkutano wa Maulamaa wa Baghdad
122. Safari ya kuifuata Nuru
123. Fatima al-Zahra
124. Myahudi wa Kimataifa
125. Kuanzia ndoa hadi kuwa Wazazi
126. Visa vyta kweli sehemu ya Kwanza
127. Visa vyta kweli sehemu ya Pili
128. Elimu ya Ghaibu ya Maimamu
129. Mwanadamu na Mustakabali wake
130. Imam Ali ('a) Ndugu wa Mtume Muhammad (s)
(Sehemu ya Kwanza)

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

131. Imam Ali ('a) Ndugu wa Mtume Muhammad (s)
(Sehemu ya Pili)
132. Khairul l'Bariyyah
133. Uislamu na mafunzo ya kimalezi
134. Vijana ni Hazina ya Uislamu
135. Adhana ni Ndoto au ni Wahyi?
136. Tabaruku
137. Saada Kamili – Kitabu cha Kiada cha Maadili
138. Vikao vya furaha
139. Shia asema haya Sunni asema haya Wewe wasemaje?
140. Visa vya wachamungu
141. Falsafa ya Dini
142. Kuhuzunika na Kuomboleza
143. Sunna katika Kitabu Fiqhi al-Sunnah
144. Mjadala wa Kiitikadi
145. Kuonekana kwa Allah
146. Tabia njema kwa Mujibu wa Ahlul-Bayt (Sehemu ya Kwanza)
147. Tabia njema kwa Mujibu wa Ahlul-Bayt (Sehemu ya Pili)
148. Ndugu na Jirani
149. Ushia ndani ya Usunni
150. Maswali na Majibu
151. Mafunzo ya hukmu za ibada
152. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kisunni No 1
153. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kisunni No 2
154. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kisunni No 3
155. Abu Huraira
156. Vipengee kadhaa katika Swala ya Jamaa na Msikiti.
157. Mazingatio kutoka katika Qur'an - Sehemu ya Kwanza
158. Mazingatio kutoka kaitka Qur'an - Sehemu ya Pili
159. Mazingatio kutoka katika Uislamu - Sehemu ya kwanza
160. Mazingatio kutoka katika Uislamu - Sehemu ya Pili
161. Shia na Qur'ani – Majibu na Maelezo
162. Falsafa ya Mageuzi ya Imam Husein (a.s)
163. Amali za Mwezi Mtukufu wa Ramadhanii

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

164. Elimu ya Tiba za Kiislamu - Matibabu ya Maimamu
165. Uislamu Safi
166. Majlisi za Imam Husein Majumbani
167. Je, Kufunga Mikono
168. Uislam wa Shia
169. Amali za Makka
170. Amali za Madina
171. Asili ya Madhehebu katika Uislamu
172. Sira ya Imam Ali kuhusu Waasi
173. Ukweli uliofichika katika neno la Allah
174. Uislamu na Mifumo ya Uchumi
175. Umoja wa Kiislamu na Furaha
176. Mas'ala ya Kifiqhi
177. Jifunze kusoma Qur'ani
178. as-Sahifatul Kamilah as-Sajjadiyyah
179. Hayya 'Alaa Khayri'l-'Amal Katika Adhana
180. Ukweli kuhusu Funga ya Siku ya Ashura
181. Dua za Miezi Mitatu Mitukufu (Rajabu, Shaabani na Ramadhani)
182. Uadilifu katika Uislamu
183. Mahdi katika Sunna
184. Maswali Ya Uchunguzi Kuhusu Uislam
185. Kazi na Bidii ni njia ya maendeleo
186. Abu Talib – Jabali Imara la Imani
187. Ujenzi na Utakaso wa Nafsi
188. Vijana na Matarajio ya Baadaye
189. Historia maana na lengo la Usalafi
190. Ushia – Hoja na Majibu
191. Mateso ya Dhuria wa Mtume (saww)
192. Maombolezo – Msiba wa Bwana wa Mashahidi (a.s.)
193. Shahidi kwa Ajili ya Ubinadamu
194. Takwa
195. Upotoshaji Dhahiri katika (Turathi) Hazina ya Kiislamu
196. Amirul Muuminina ('as) na Makhalfi
197. Tawheed Na Shirki

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

198. Kuvunja hoja iliyotumika kutetea Uimamu wa AbuBakr
199. Adabu za vikao na mazungumzo
200. Hija ya Kuaga
201. Uwazi baina ya Maslahi na Vikwazo
202. Fadhila za watukufu watano katika Sahih Sita
203. Mdahalo baina ya Mwanachuoni wa
Kisunni na Kishia (Al- Muraja'aat)
204. Utawala na Uendeshaji katika Sera ya Imam Ali (as)
205. Imam Husain ni Mfumo wa Marekebisho na Mageuzi
206. Mtazamo kuhusu msuguano wa Kimadhehebu
207. Nchi na Uraia – Haki na wajibu kwa Taifa
208. Mtazamo wa Ibn Taymiyyah juu ya Imam Ali (as)
209. Uongozi wa Kidini – Maelekezo na Utekelezaji wa Kijamii
210. Maadili ya Ashura
211. Mshumaa – Shahidi na Kifo cha Kishahidi
212. Mizani ya Hekima – Hadithi za Ahlul Bait (as) –
Sehemu ya Kwanza
213. Imam Ali na Mambo ya Umma
214. Imam Ali na Mfumo wa Usawa
215. Uimamu na Tamko la Kutawazwa
216. Mfumo wa Wilaya
217. Vipi Tutaishinda Hofu?
218. Kumswalia Mtume ni Ufunguo wa Utatuzi wa Matatizo
219. Maeneo ya Umma na Mali Zake
220. Nahju 'L-Balagha – Majmua ya Khutba, Amri, Barua, Risala,
Mawaidha na Semi za Amirul-Muuminin Ali bin Abu Talib (a.s.)
221. Mukhtar – Shujaa aliyelipiza kisasi dhidi ya wauaji
wa Imam Husein (as) hapo Karbala
222. Mazingatio Katika Swala
223. Imam Hasan na Mfumo wa Kujenga Jamii
224. Vyakula Na Vinywaji
225. Kuelewa Rehema ya Mwenyezi Mungu
226. Tiba ya Maradhi ya Kimaadili
227. Yafaayo kijamii

IMAM MAHDI NA BISHARA YA MATUMAINI

---

228. Shia Na Hadith - Majibu na Maelezo
229. Mkakati wa Kupambanana Ufakiri
230. Mtazamo Mpya - Wanawake katika Uislamu
231. Taqiyya Kwa Mujibu Wa Sheria Ya Kiislamu
232. Imam Mahdi Na Bishara Ya Matumaini
233. Jihadi
234. Majanga Na Jukumu La Jamii
235. Muhadhara wa Maulamaa
236. Mashairi ya Kijamii
237. Ngano ya kwamba Qur'ani imebadilishwa
238. Mwanamke Katika Harakati Za Mageuzi
239. Shia Na Sahaba - Majibu na Maelezo
240. Yusuf Mkweli
241. Hotuba Za Kiislamu Juu ya Haki Za Binadamu
242. Ugaidi wa Kifikra katika Medani ya Kidini

**KOPI NNE ZIFUATAZO ZIMETAFSIRIWA
KWA LUGHA KINYARWANDA**

1. Amateka Ya Muhammadi (s.a.w.w) Na Aba' Khalifa
2. Nyuma yaho naje kuyoboka
3. Amavu n'amavuko by'ubushiya
4. Shiya na Hadithi

**ORODHA YA VITABU VILIVYO CHAPISHWA NA
AL-ITRAH FOUNDATION KWA LUGHA YA KIFARANSA**

1. Livre Islamique